

Adresseliste

Trondheim, 23.10.2014

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/12525

Saksbehandler:
Ingebrigt Stensaas

Høring på revisjon av forskrift om utøvelsen av jakt, felling og fangst

Miljødirektoratet sender på høring revisjon av forskrift 2002 - 03 - 22 - 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst. Høringsdokument med informasjon og begrunnelse for endringsforslagene er vedlagt. Dokumentene kan også lastes ned fra www.miljodirektoratet.no/høringer

Revisjonen gjelder bestemmelsene om ettersøkshund / ettersøksekvipasjer og jegerprøvebegyret. Miljødirektoratet ber om kommentarer på at ettersøksekvipasjer som påtar seg ettersøksoppdrag på vegne av det offentlige, skal ha gjennomført kurset «Ettersøk videregående». Det foreslås også at ettersøksekvipasjer blir godkjent for 5 år. Regodkjenningssprøve må gjennomføres for nye 5 år.

Videre ønskes innspill på at jegerprøvegebyret gjelder for en eksamen og ikke som i dag, for ett nytt forsøk om kandidaten stryker på første forsøk.

Høringsfrist

Organisasjoner som gjennomfører intern høring bes oppsummere synspunktene fra sine lokale lag og foreninger. Fylkeskommunene oppfordres til å sammenfatte uttalelsene fra kommunene i fylket.

Frist til å avgi uttalelse til Miljødirektoratet er 10. desember 2014. Alle hørings svar sendes til postmottak@mijlodir.no

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Terje Qvam
seksjonsleder

Ingebrigt Stensaas
prosjektleder

Informasjon og høringsdokument

- Ettersøkshund
- Jegerprøvegebyret

Miljødirektoratet har siden 2010 arbeidet med revisjon av regelverket for opplæring og godkjenning av ettersøksekvipasjer. Ved revisjon av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst i 2013 ble det forskriftsfestet at fra 2016 skal det være en godkjenningsordning, at alle godkjenningsprøvene skal være terminfestet og at offentlige ettersøk skal foregå med godkjent ettersøksekvipasje.

Gjennom dette dokument vil Miljødirektoratet informere om hva som allerede er bestemt og helt på slutten fremmer vi endringsforslag i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst. Endringsforslagene gjelder regodkjenning av ettersøkshund og krav til ettersøksekvipasjer som påtar seg oppdrag på vegne av det offentlige, men også forslag om å endre ordningen med betaling av jegerprøvegebyret.

Innledning

Fra og med jaktåret 1994/95 har det vært krav om tilgang på godkjent ettersøkshund for alle som jakter elg, hjort eller rådyr. En *ettersøkshund er en hund som er opplært og trent til å lede jegeren fram til det skadde viltet slik at det så snart som mulig kan avlives på en human og sikker måte.*

Begrunnelsen for kravet var og er fortsatt å sikre at påskutt og skadet hjortevilt blir funnet og avlivet så raskt som mulig. Til dette vil en godkjent ettersøkshund være til uvurderlig hjelp.

Bruk av hund til jakt er regulert gjennom lov 2003 - 07 - 04 - 74 om hundehold (Hundeloven), lov 1981 - 05 - 29 - 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven) og forskrift 2002 - 03 - 22 - 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst.

Hundeloven regulerer båndtvangsbestemmelsene, mens viltloven og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst regulerer bruk av hund under jakt og felling. Reguleringene er ikke knyttet opp mot hunderaser, men opp mot hundenes funksjonsmåte. Bruken av løs, på drevet halsende hund er regulert både i viltloven og i forskriften om utøvelse av jakt, felling og fangst.

Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst hjemler i dag to godkjenningsordninger. For fullverdig godkjenning som ettersøksekvipasje må det gjennomføres godkjenningsprøve som inneholder krav om både å følge et kunstig utlagt blodspor og et friskt hjorteviltspor.

Den andre godkjenningsordningen er knyttet opp mot jaktprøvepremiering og / eller en bruksprøve, men da er ekvipasjen kun godkjent for å benyttes i eget jaktfelt og i tilstøtende nabojaktfelt. Ved forskriftsrevisjonen i 2013 ble denne godkjenningsordningen vedtatt opphevet fra og med jaktåret 2016/17 (1.april 2016).

Nye krav fra jaktåret 2016/17

Regelverket om godkjenning av ettersøksekipasjer har vært uforandret siden ordningen ble innført som obligatorisk i 1994. Regelverket ble utformet i tett samarbeid med Kontaktutvalget for ettersøkshund som foruten Miljødirektoratet består av medlemmer fra Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) og Norsk Kennel Klub (NKK).

Gjennom 20 år er arbeidet med å utdanne, trene og bruke ettersøkshunder blitt en godt etablert aktivitet i mange jegerkretser. Det er bygd opp en betydelig hundekompetanse innenfor utøvelsen av jakt og felling og det er mange jakt- og hundeentusiaster rundt om i landet, som har bidratt til en human jaktutøvelse.

Siden 2010 har Kontaktutvalget jobbet med å gå gjennom og eventuelt endre regelverket, slik at det er bedre tilpasset dagens og samfunnets forventninger. Som et resultat av dette arbeidet er det allerede forskriftsfestet at bare en godkjenningsordning skal gjelde fra jaktåret 2016/17. Alle godkjenningsprøvene skal være terminfestet og det er ettersøksdommere som dømmer blod- og fersksporprøvene.

Blodsporprøven

Kontaktutvalget har sett på innhold og opplegg for blodsporprøven, og har konkludert med at den fungerer tilfredsstillende og en ser ikke noe behov for store endring. Det som er foreslått er å endre sporstart, ved å henvise til at sporet starter en eller annen plass på et 25 x 25 meter kvadrat, og det oppgis ikke i hvilken retning dyret gikk, det må ekvipasjen finne ut.

Fersksporprøven

Det foreslås ingen endring av fersksporprøven.

Miljødirektoratet sender nå på høring forskriftsendring som vil få betydning for de ettersøksekvipasjer som etter 1. april 2016, påtar seg oppdrag på vegne av det offentlige. De må ha gjennomført og bestått kurset «Ettersøk videregående». Jegere og jaktlag med egen hund som benyttes på eget vald/jaktfelt vil ikke bli omfattet av denne ordningen.

En godkjent ettersøksekvipasje blir godkjent for 5 år, for å fornye godkjenningen må ekvipasjen gjennomføre ny praktisk prøve.

Offentlige ettersøk

Kommunen som viltmyndighet har ansvaret for at påkjørt og skadd hjortevilt blir ettersøkt og avlivet så raskt som mulig. Ved siste forskriftsendring i 2013 ble det krav om at kommunale ettersøk skal foregå med godkjent ettersøksekvipasje. Nå ønsker Miljødirektoratet å forskriftsfeste at ettersøksekvipasjer som påtar seg oppdrag på vegne av de offentlige skal ha gjennomført videregående ettersøkskurs. Dette vi heve kompetansen i ettersøksarbeidet og sikre at de beste ekvipasjene benyttes. Offentlige ettersøk omfatter alle ettersøk som initieres og skjer i regi av kommune eller annen offentlig myndighet, det være seg påkjørt vilt eller jaktettersøk hvor kommunen overtar og er ansvarlig for ettersøket.

Obligatorisk kurs

Opptakskravet for å bli tatt opp som deltaker på godkjenningsskurset «Ettersøk videregående», er at fører er registrert i Jegerregisteret, og har ført hund til godkjenning og at ekvipasjen er registrert i Ettersøkshundregisteret. Det obligatoriske kurset vil ha en varighet på 16 timer fordelt på 2 samlinger, og det bygger på Norges Jeger- og Fiskerforbunds «Ettersøk videregående» som allerede er godkjent av Studieforbundet Natur og Miljø. Kursene kan arrangeres av lokale lag og foreninger tilsluttet Norges Jeger- og Fiskerforbund eller lokale klubber tilsluttet Norsk Kennel Klub. Forslag til studieplan vedlegges.

Instruktører

Kurset «Ettersøk videregående» skal ledes av godkjent instruktør og ansvaret for å utdanne og godkjenne instruktører tilligger Norges Jeger- og Fiskerforbund. Helt siden Kontaktutvalget for ettersøkshund ble etablert har det vært en omforent arbeidsfordeling mellom Norges Jeger- og Fiskerforbund og Norsk Kennel Klub om at arbeidet med instruktør ivaretas av Norges Jeger- og Fiskerforbund, mens dommere og dømming har tilligget Norsk Kennel Klub. Denne ordningen videreføres og er bakgrunnen for at den nå foreslås at Norges Jeger- og Fiskerforbunds autoriserte instruktører skal være kursleder / instruktører for godkjenningsskursene. Instruktørutdanningen skal være åpen for alle, og det kan ikke stilles krav om medlemskap i bestemte organisasjoner.

Norges Jeger- og Fiskerforbund er ansvarlig for at de til enhver tid er et tilstrekkelig antall oppdaterte og godkjente instruktører tilgjengelig for lag, klubber og foreninger som ønsker å kjøre kurs for interessert ettersøkspersonell. Norges Jeger- og Fiskerforbund fører register over de instruktører som er godkjente og ved behov innkaller de til oppdatering.

Ettersøksdommere

Norsk Kennel Klub har ansvaret for at det til enhver tid er et tilstrekkelig antall oppdaterte ettersøksdommere, og det er bare de autoriserte ettersøksdommerne som kan dømme prøvene som godkjenner ettersøksekipasjer. Dommerutdanningen skal være åpen for alle og det kan ikke stilles krav om medlemskap i bestemte organisasjoner. Det er Norsk Kennel Klub som fører register over godkjente dommere og ved behov innkaller de til oppdatering.

Regodkjenning

Hunder som blir godkjent etter fullført praktisk prøve blir registrert i Ettersøkshundregisteret, med den føreren som førte den på prøvene. Ved dagens ordning blir ekipasjen godkjent fram til hunden fyller 12 år, om den benyttes eller ikke. En ettersøkshund blir god gjennom bruk og trening både på ferske spor og ikke minst ved å gå reelle ettersøk. Hund som brukes til ettersøk på alle tre hjorteviltartene vil gi nyttig og viktig erfaring, for både hund og fører. Miljødirektoratet foreslår at ekipasjer som gjennomfører godkjenningsprøven etter 1. april 2016 blir godkjent for 5 år. For godkjenning i nye 5 år må den praktiske prøven gjennomføres; - dvs. både blod- og ferskspor. Et alternativ her kan være at bare blodsporprøven gjennomføres. Høringspartene som har synspunkt på dette må gjerne gi sine kommentarer. Ved å forskriftsfeste en regodkjenningsordning må de enkelte ekipasjer holde ferdigheten vedlike, slik at det til enhver tid vil være godt trente ettersøksekipasjer tilgjengelig.

Miljødirektoratet hører på at alle uansett erfaring og bruk, må gjennomføre ny praktisk prøve. Objektive kriteriene for å slippe vil være vanskelig å sette, så det mest rettfærdige vil være at alle gjennomfører regodkjenningen. Det hevdes også at hunder som benyttes regelmessig til ettersøk, vil gå regodkjenningsprøven uten vansker.

Ettersøkshunder med flere førere

Frem til nå har bestemmelsen vært slik at ny fører, til tidligere godkjent ettersøkshund, kunne velg å gå blod- eller ferskspor for å bli godkjent ekipasje. Fra 1.april ønsker Miljødirektoratet at en ettersøkshund kan ha flere enn en fører, men da må alle førerne ha ført hunden til godkjenning ved å avlegge full godkjenningsprøve; - både blod- og ferskspor.

Jegerprøvegebyret

Bestemmelsen om obligatorisk jegeropplæring ble innført under forutsetning av at den skulle være selvfinansierende. Kommunen som er ansvarlig for selve eksamen, får sine utgifter refundert fra Miljødirektoratet. Miljødirektoratet forenkler nå denne

refusjonsordningen, ved at kommunene automatisk vil få refundert et fast beløp per kandidat som har avlagt eksamen i kommunen. Kommunen og Fylkesmannen vil derfor slippe arbeidet med å sende refusjonskrav til Miljødirektoratet hvert år på faktisk forbruk.

I dag kan den som ikke består eksamen gå opp til fornyet eksamen en gang uten ekstra gebyr. Kommunen har imidlertid like mye arbeid og utgifter med å arrangere elektronisk eksamen per kandidat uavhengig om det er en kandidat som består, en kandidat som stryker eller en kandidat som går opp til fornyet prøve. Siden kommunen nå vil få refundert et fast beløp per kandidat, vil det være naturlig og nødvendig, for å dekke utgiftene, at kandidaten betaler for hvert eksamensforsøk. Dette er også i tråd med andre sammenlignbare eksamener som teoretisk prøve i førerprøven og båtførerprøven som har krav om betaling per eksamensforsøk. Disse har i tillegg en eksamensavgift som ligger langt høyere enn jegerprøvegebyret.

Gebyrets størrelse fastsettes av Stortinget i sammenheng med behandlingen av statsbudsjettet.

Forslag endringsforskrift

Forskrift om endring i forskrift av 22. 03. 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst.

Hjemmel: Fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) 22. mars 2002 med hjemmel i lov av 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven) § 20, § 23, § 24, § 26 nr. 1, 3, 6 og 10, § 39, § 42 og § 50, jf. delegeringsvedtak 2. april 1982 nr. 592.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg X nr. 1 (direktiv 2006/123/EF).

Endringer: Endret ved forskrifter 18 mars 2005 nr. 244, 1 sep 2005 nr. 960, 14 mars 2006 nr. 304, 1 feb 2007 nr. 113, 16 des 2009 nr. 1798, 16 mai 2012 nr. 433, 15 mars 2013 nr. 284.

Endres 1 april 2016 ved forskrift 16 mai 2012 nr. 433.

1

§ 23. Krav om godkjent ettersøkshund skal lyde:

Under jakt på elg, hjort og rådyr, skal jaktlag og personer som jakter alene ha tilgang til godkjent ettersøkshund. Fører og hund skal ha bestått praktisk prøve i henhold til instruks om prøving og godkjenning av ettersøkshund fastsatt av Miljødirektoratet.

Dersom slik hund ikke medføres under jaktutøvelsen, skal det gjennom skriftlig avtale være sikret tilgang innenfor et rimelig tidsrom etter påskyting. Kommunen kan kreve at jeger dokumenterer tilgang til godkjent ettersøkshund.

Kravet om godkjent ettersøksekipasje gjelder også de som utfører ettersøk på vegne av det offentlige. *Disse skal i tillegg ha gjennomført kurset ettersøk videregående som er arrangert i medhold av godkjent studieplan og instruks fastsatt av Miljødirektoratet. Instruktør som kan lede slike kurs skal ha gjennomført utdanning og være godkjent av Norges Jeger- og Fiskerforbund.*

§ 25. ID-merking, godkjenning og registrering av ettersøkshund skal lyde:

Ettersøkshunder skal før de prøves og godkjennes være ID-merket.

Vitnemål for godkjent prøve utstedes av *ettersøksdommer* når prøven er avlagt og bestått i tråd med denne forskriften og instruks om prøving og godkjenning av ettersøkshund fastsatt av Miljødirektoratet. *En ettersøkshund kan ha flere førere, men da må alle førerne ha avlagt og bestått den praktiske prøven.*

Fører og hund godkjennes for 5 – fem – år når ekipasjen er registrert i Ettersøkshundregisteret til Norsk Kennel Klub. Ved regodkjenning må både blod – og fersksporprøven gjennomføres.

§ 11 Jegerprøvegebyr og kursavgift skal lyde:

Den som vil avlegge jegerprøveeksamen skal betale gebyr for eksamen. *Betalt jegerprøvegebyr gjelder for ett eksamensforsøk.*

Arrangør kan kreve kursavgift for det obligatoriske kurset.

11

§ 11 trer i kraft 1. januar 2015, §§ 23 og 25 trer i kraft 1. april 2016

Studieplan for videregående kurs for ettersøksekvipasjer

Fastsatt av Miljødirektoratet xx --- 2015

Læringsmål for videregående kurs for ettersøksekvipasjer

Gi utvidet kompetanse til gjennomføring av vanskelige ettersøk på eget jaktlag eller på vegne av andre jaktlag og ettersøk på vegne av det offentlige. Kurset skal gi kompetanse til å lede og gjennomføre offentlige ettersøk.

Kurset skal gi spisskompetanse på skuddplassundersøkelser. Kunnskap og kompetanse på sikkerhet og human avliving i ettersøkssituasjoner.

Målgruppe

Kurset er obligatorisk for godkjente ettersøksekvipasjer som påtar seg og er ansvarlig for gjennomføringen av offentlige ettersøk. I tillegg til å være registrert i Etterøkshundregisteret må kandidaten være i Jegerregisteret.

Instruktør

Kurset skal ledes av instruktør som er utdannet og godkjent av Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF)

INNHold

1. samling

Tema 1: Lovverk og ansvar

Tema 2: Påkjørsel – Skuddplassundersøkelse

Tema 3: Avlivningsskuddet

2. samling

Tema 4: Sikkerhet og kommunikasjon

Tema 5: Trafikk og ettersøk

Tema 6: Økonomi, forsikringsbehov og erstatningsansvar

Tema 7: Den sporrene hunden

1. SAMLING

Kandidatene skal

- ha innblikk i aktuelt lovverk for ettersøk og for det offentlige
- lære seg å vite hva en skal se etter på et åsted og finne ut hvor dyret er tryffet
- vite hvordan plassere avlivningsskuddet
- trene på hurtig skyting og viktigheten av riktig tilpasset våpen

Gjennomføring

Tema 1: Lovverk og ansvar	2 timer	Forelesning	Inne
Tema 2: Skuddplassundersøkelse	4 timer	Praktisk	Ute
Tema 3: Avlivningsskuddet	2 timer	Praktisk	Ute

Litteratur / Læremateriell

Heftet «Fra valp til fullt godkjent ettersøkshund» NJFF 2011 er pensum
Egne PowerPoint med notatsider for instruktører for kursdeltakere

2. SAMLING

Kandidatene skal

- kjenne til hvordan de skal forholde seg til å jobbe på vei og jernbane, og hva en må være klar over
- forskjellige påkjørsler og hvordan løse de vanskelige ettersøk
- kjenne til rettigheter og plikter ved å ta på seg offentlige oppdrag
- kjenne til hva kommunen dekker økonomisk
- gis en kort innføring i hvordan trene opp den sporrene hunden

Gjennomføring

Tema 1: Sikkerhet og kommunikasjon	2 timer	Forelesning	Inne
Tema 2: Trafikk og ettersøk	2 timer	Forelesning	Inne
Tema 3: Økonomi, forsikringsbehov og erstatningsansvar	2 timer	Forelesning	Inne
Tema 4: Den sporrene hunden	2 timer	Forelesning	Inne

Litteratur / Læremateriell

Heftet «Fra valp til fult godkjent ettersøkshund» NJFF 2011 er pensum
Egne PowerPoint med notatsider for instruktører for kursdeltakere

ADRESSELISTE

Offentlige forvaltningsorgan

Klima- og miljødepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 OSLO
Landbruks- og Matdepartementet, Postboks 8007 Dep, 0030 OSLO
Mattilsynet, Postboks 383, 2381 BRUMUNDDAL
Økokrim, Postboks 8193 Dep, 0034 OSLO
Statskog SF, Postboks 63 Sentrum, 7801 NAMSOS
Alle Statskogs regionkontor (sammenfattes av Statskog SF)
Fylkesmennene
Alle kommuner (sammenfattes av fylkeskommunene)
Alle fylkeskommuner
Norges Fjellstyresamband, Stortingsgt. 30, 0161 OSLO
Alle fjellstyrer (sammenfattes av Fjellstyresambandet)
Sametinget, Postboks 144, 9735 KARASJOK
Finnmarkseiendommen, Postboks 133, 9811 VADSØ

Næringsorganisasjoner

Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Øvre Vollg. 9, 0158 OSLO
Norges Bondelag, Postboks 9354 Grønland, 0135 OSLO
Norges Skogeierforbund, Postboks 1438 Vika, 0115 OSLO
Norsk Sau og Geit, Postboks 104, 1431 ÅS
NORSKOG, Postboks 123 Lilleaker, 0216 OSLO

Fagetater og institusjoner

Universitetet for miljø- og biovitenskap, Institutt for naturforvaltning, Postboks 5003, 1432 ÅS
Norsk institutt for naturforskning, Postboks 5686 Sluppen, 7485 TRONDHEIM

Interesseorganisasjoner

Dyrebeskyttelsen Norge, Konows gate 5, 0192 OSLO
Dyrevernalliansen, Brenneriveien 7, 0182 OSLO
Grunneiernes Frittstående Organisasjon, Sundet, 4536 BJELLAND
NOAH- for dyrs rettigheter, Osterhaustgt. 12, 0183 OSLO
Norges Buejegerforbund, Bølerlia 10, 0691 OSLO
Norges Jeger og Fiskerforbund, Postboks 94, 1378 NESBRU
Norges Naturvernforbund, Grensen 9B, 0159 OSLO
Norsk Allmenningsforbund, 2390 MOELV
Norsk Fangstmansforening, Steinveien 23, 7716 STEINKJER
Norsk Kennel Klub, Postboks 163 Bryn, 0611 OSLO